

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 291 din 05.09.2012

Dosar nr: 73/2012

Petiția nr: 1068 din 02.03.2012

Petent: B. F. V.

Obiect: situație de discriminare bazată pe prevederile Legii 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. B. F. V., str. .

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. –

II. Procedura de citare

2.1. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

2.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1068/09.04.2012 excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată petentului. Colegiul a pus în vedere petentului că CNCD nu poate anula textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu.

2.3. Colegiul a solicitat petentului să își prezinte propriile apărări față de excepția invocată din oficiu și a acordat termen la data de 18.04.2012.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

3.1. Prin memoriul nr. 1050 din data de 01.03.2012, petentul consideră că Legea nr. 284/2010, legea cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, care se aplică prin normele de aplicare, modifică conținutul legii, consecință directă fiind faptul că între funcționarii publici încadrați în aceeași instituție având aceeași funcție comună, același grad profesional, aceeași vechime generează diferențe salariale.

3.2. De asemenea, petentul consideră faptul că între acesta și alți colegi avansați în grad și aflați în funcții similare cu alți colegi încadrați pe legi anterioare s-a dat naștere discriminării salariale cu efecte patrimoniale.

IV. Motivele de fapt și de drept

4.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

4.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

4.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

4.4. Din acest punct de vedere, Colegiul constată că petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin efectul discriminatoriu al unor dispoziții dintr-o lege însă în raport de această situație, se constată că, în esență, plângerea vizează, pe fond, constatarea de către CNCD a caracterului discriminatoriu al efectelor create de Legea nr. 284/2010, legea cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. Or, o

asemenea situație nu este de natură a întruni niciunul dintre elemente necesare constatării existenței unei situații discriminatorii în sensul Ordonanței nr. 137/2000, republicată, de vreme ce fondul dedus soluționării vizează o dispoziție legislativă care, în forma în care este edictată, produce un efect prezumtiv discriminatoriu. În opinia petentului, acesta consideră faptul că între el și alți colegi avansați în grad și aflați în funcții similare cu alți colegi încadrați pe legi anterioare s-a dat naștere discriminării salariale cu efecte patrimoniale.

4.5. În fapt, în exercitarea competențelor sale, Colegiul director este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul legislativ, în opinia petentului, în contradicție cu principiul nediscriminării. Or, pretinsa discriminare nu își are izvorul într-un fapt volitiv determinat de o acțiune a unei persoane reclamate prin care se face ceea ce este interzis de lege ori o omisiune prin care nu se face ceea ce pretinde legea, cât în caracterul prezumtiv discriminatoriu al prevederilor normative care reglementează salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

4.6. Or, în ceea ce privește procesul legislativ, astfel cum s-a susținut în jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director este de opinie că adoptarea sau modificarea unor acte normative nu poate fi asimilată unui comportament, în sensul prevederilor Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, republicată. Este de natura evidenței că adoptarea, modificarea, completarea ori abrogarea unor acte normative nu poate atrage după sine o eventuală răspundere contravențională.

4.7. Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și-a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. De altfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional* orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

4.8. Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată, jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de

soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

4.9. Este evident că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică adoptarea, modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de Guvern. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petent este echivalentă cu o problemă de constituționalitate, sub aspectul art. 16 din Constituția României.

4.10. Având în vedere considerentele expuse, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

4.11. În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, relativ la dispozițiile O.G. nr. 137/2000, republicată, admitând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

4.12. Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a statuat că în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării dispozițiile unei legi, reclamate ca având efect discriminatoriu, nu pot face, prin ele însele, obiectul unei sesizări întemeiate pe Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, ci doar al unei excepții de neconstituționalitate în a cărei soluționare Curtea Constituțională are atribuții exclusive, conform art. 146 lit. d din Constituția României.

4.13. Având în vedere considerentele expuse și petiția, Colegiul urmează a admite excepția invocată în cauză. Opțiunea legiuitorului și examinarea soluțiilor legislative alese de către legiutor precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu are competența materială de a se pronunța asupra actelor normative conform **Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale;
2. Clasarea dosarului ;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE– Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu **executoriu**.